

A Pénzügyi Stabilitási Tanács 2020. március 18-i döntése alapján határozatlan időre felfüggeszti a rendszerkockázati tőkepuffer képzésére vonatkozó általános előírások alkalmazását, így 2021. január 1-jével nem kell alkalmazni a 2015 októberében meghatározott, legutóbb 2019. augusztus 8-án módosított, a rendszerkockázati tőkepuffer képzésére vonatkozó általános előírásokat a 2020. szeptember 30-ára vonatkozó adatszolgáltatás alapján.

A Magyar Nemzeti Bank a Pénzügyi Stabilitási Tanács által 2015 októberében meghatározott és 2016 szeptemberében módosított, a rendszerkockázati tőkepuffer képzésére vonatkozó általános előírásokat 2019. augusztus 8-i döntésével módosítja és a módosított rendszerkockázati tőkepuffer bevezetésének határidejét 2020. január 1-jével állapítja meg.

Mindezek alapján a Pénzügyi Stabilitási Tanács a rendszerkockázati tőkepuffer képzésére vonatkozó, 2020. január 1-jétől alkalmazandó általános előírásokat – a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva – az alábbiak szerint határozza meg:

A hazai bankrendszer kereskedelmi ingatlan projektfinanszírozási kitétségeinek túlzottan gyors, kedvezőtlen szerkezetű, koncentrált felépülése kiemelt makroprudenciális kockázatot jelent. A kereskedelmi ingatlanok piacának sajátosságai miatt erős prociklikussággal jellemezhető projektfinanszírozási szegmens kapcsán sok hatására jelentős bankrendszeri veszteségek merülhetnek fel a nemteljesítő hitelek miatt, és akár a bankok szolvenciája is megrendülhet. A felépült nemteljesítő állományok tartós fennmaradása pedig korlátozhatja a bankrendszer gazdasági növekedést támogató szerepét.

2014-től a hatályos európai szabályozás [575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (CRR) és a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (CRD IV)] alapján valamennyi tagállam felelős hatóságai előírhatják, hogy a hitelintézeti szektor, vagy a szektor egy vagy több alcsoportja a minimum tőkekövetelményen felül az ún. kombinált pufferkövetelmény részeként rendszerkockázati tőkepuffert képezzen. Erre akkor van lehetőség, ha a nem ciklikus jellegű rendszerszintű kockázatok kialakulásának megelőzése vagy csökkentése, illetve a pénzügyi közvetítőrendszer ellenálló képességének növelése azt indokolja. Hazánkban a rendszerkockázati tőkepuffer előírására a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben (a továbbiakban: MNB tv.), valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvényben (a továbbiakban: Hpt.) rögzített szabályok alapján a makroprudenciális eszközökkel felruházott Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) jogosult.

Ezek alapján az MNB mint makroprudenciális hatóság, a Pénzügyi Stabilitási Tanács határozata alapján a kereskedelmi ingatlan projektfinanszírozási hitelekkel összefüggő kockázatok kialakulásának megelőzése érdekében a rendszerkockázati tőkepuffer felülvizsgálata mellett döntött.

A rendszerkockázati tőkepuffer megképzése egyrészt erősíti azon intézmények sokkellenálló képességét, amelyek túlzott mértékben építenek fel kockázatos szerkezetű projektfinanszírozási hitel állományokat, illetve nem csökkentik problémás kitétségeik mértékét, másrészt ösztönözheti az intézményeket a kevésbé kockázatos projektfinanszírozási gyakorlat folytatására, valamint a problémás állományok mérlegből való kitisztítására vagy ezen állományok alacsony szinten tartására. A rendszerkockázati tőkepufferráta meghatározása a hitelintézetek rendszerkockázathoz való egyedi hozzájárulásának mértékében történik.

A rendszerkockázati tőkepuffer a magyarországi problémás projektfinanszírozási hitelek és ingatlankitettségek, valamint a jövőbeli kockázatokat hordozó, problémásnak nem minősülő devizaállományok mértékével arányosan kerül kivételre. A rendszerkockázati tőkepuffer egységes piacra gyakorolt várható hatása nem jelentős, mivel azt csak a magyarországi kitétségekre vonatkozóan kell megképezni.

Az MNB tv.-ben, a Hpt.-ben és az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott egyéb rendelkezések – az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 458-459. cikkének kivételével – nem elegendőek és nem megfelelőek a projektfinanszírozási hitelek és vonatkozó ingatlankitettségek kockázatainak kezelésére, mivel ezen eszközök nem kellően célzottak, korlátozottak, illetve nem képesek kezelni az ezen kitétségekkel összefüggő negatív, rendszerszinten multiplikatív hatásokat.

A rendszerkockázati tőkepuffer mértéke attól függ, hogy a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány súlyozott összege mekkora részét teszi ki a hitelintézet, illetve az összevont alapú felügyelet alá tartozó, hitelintézetet is tartalmazó csoport belföldi (hazai) I. pilléres tőkekövetelményének. Amennyiben a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány súlyozott összege meghaladja a tőkekövetelmény 30 százalékát és a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány nem súlyozott, összesített bruttó értéke a 20 milliárd forintot, a rendszerkockázati tőkepuffer legalább 1 százalékos szinten előírásra kerül. Az előírandó rendszerkockázati tőkepufferráta nem haladhatja meg a 2 százalékot.

Személyi hatály és alkalmazási kör

1. Az MNB tv. 35/A. §-a, valamint a Hpt. 92. §-a szerinti rendszerkockázati tőkepuffer (a továbbiakban: rendszerkockázati tőkepuffer) képzésének kötelezettsége a részvénytársasági formában működő hitelintézetre (a továbbiakban: hitelintézet) és az összevont alapú felügyelet alá tartozó, hitelintézetet is tartalmazó csoport (a továbbiakban: hitelintézeti csoport) intézményeire terjed ki, a Magyar Fejlesztési Bank Zrt., a Magyar Export-Import Bank Zrt. és a KELER Zrt. kivételével.

2. A rendszerkockázati tőkepuffer meghatározása a magyarországi, konszolidált alapon jelentett adatok alapján történik, és azt a magyarországi kitettségekre vonatkozóan, konszolidált alapon kell teljesíteni.

A rendszerkockázati tőkepufferráta szintje és az alkalmazás módja

3. A rendszerkockázati tőkepufferráta meghatározása a hitelintézet, hitelintézeti csoport rendszerkockázathoz való egyedi hozzájárulásának mértékében történik.
4. A rendszerkockázathoz való egyedi hozzájárulás mértéke a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány súlyozott összegének a belföldi (hazai) I. pilléres tőkekövetelményre vetített aránya alapján kerül meghatározásra.
5. A problémás állomány a belföldi kereskedelmi ingatlanfinanszírozási projekthitelek vagy belföldi értékesítési célú kereskedelmi ingatlanok bruttó értékét jelenti. A belföldi kereskedelmi ingatlanfinanszírozási projekthiteleket akkor kell figyelembe venni, ha azok:
 - a. 90 napon túl késedelmes hitelek,
 - b. átstrukturált projekthitelek, a legalább egy éve átstrukturált és azóta problémamentes kategóriába sorolt ügyletek kivételével, vagy
 - c. egyéb, a hitelintézet által nemteljesítőnek minősített ügyletet testesítenek meg.
6. A problémásnak nem minősülő devizaállomány az 5. pont szerinti problémás állományba be nem sorolható, belföldi, devizában denominált kereskedelmi ingatlanfinanszírozási projekthitelek bruttó értékét jelenti.
7. A problémás állomány 100 százalékos, a problémásnak nem minősülő devizaállomány 5 százalékos értéken kerül beszámításra a 4. pont szerinti súlyozott összegbe.
8. Az érintett problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány, valamint a megfelelő konszolidációs szintű belföldi (hazai) I. pilléres tőkekövetelmény a kijelölt hitelintézet, hitelintézeti csoport által teljesítendő, a jegybanki információs rendszerhez elsődlegesen a Magyar Nemzeti Bank alapvető feladatai ellátása érdekében teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló MNB rendelet szerinti L70 és L71 MNB azonosító kódú negyedéves adatszolgáltatások (a továbbiakban: negyedéves adatszolgáltatások), valamint a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállományra

vonatkozóan az MNB-nek az MNB tv.-ben meghatározott feladatai ellátása keretében rendelkezésére álló egyéb adatok figyelembe vételével kerül meghatározásra.

9. A rendszerkockázati tőkepuffer-rátát az alábbi kalibrációs tábla alapján kell meghatározni azzal, hogy az így kapott rendszerkockázati tőkepufferráta mértéke nem haladhatja meg a belföldi kockázattal súlyozott kitétséérték 2 százalékát. Amennyiben a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány súlyozott összege meghaladja a belföldi (hazai) I. pilléres tőkekövetelmény 30 százalékát és a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány nem súlyozott, összesített bruttó értéke meghaladja a 20 milliárd forintot, az előírt rendszerkockázati tőkepufferráta szintje legalább 1 százalék.

A problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány súlyozott összege a belföldi I. pilléres tőkekövetelmény arányában, amennyiben a problémás állomány és a problémásnak nem minősülő devizaállomány nem súlyozott, összesített bruttó értéke meghaladja a 20 milliárd forintot	Tőkepufferráta
<i>0,00 – 29,99 %</i>	+0,0%
<i>30,00 – 59,99 %</i>	+1,0%
<i>60,00 – 89,99 %</i>	+1,5%
<i>90,00 % felett</i>	+2,0%

10. Az MNB az egyes hitelintézetek, hitelintézeti csoportok által megképzendő rendszerkockázati tőkepufferráta mértékéről egyedi hatósági határozatban rendelkezik.

A rendszerkockázati tőkepuffer képzésének kezdő időpontja és felülvizsgálata

11. A rendszerkockázati tőkepufferráta mértékét meghatározó egyedi hatósági határozatokat első alkalommal az MNB 2019. negyedik negyedévében hozza meg a 2019. harmadik negyedév végi adatok alapján. Ezek alapján a felülvizsgált rendszerkockázati tőkepuffert 2020. január 1-től kell megképezni.
12. A hitelintézetek, hitelintézeti csoportok által megképzendő rendszerkockázati tőkepufferráta mértékét meghatározó egyedi hatósági határozatok felülvizsgálatára a vonatkozó negyedéves adatszolgáltatások és a problémás állományra és a problémásnak nem minősülő devizaállományra vonatkozóan az MNB-nek az MNB tv.-ben meghatározott feladatai ellátása keretében rendelkezésére álló egyéb adatok alapján, évente kerül sor.
13. A rendszerkockázati tőkepufferráta meghatározását megelőzően az Európai Bizottság, az Európai Bankhatóság, az Európai Rendszerkockázati Testület és az érintett EGT-államok, harmadik országok illetékes vagy kijelölt hatóságainak tájékoztatása az MNB tv. 141/A. § (1) bekezdés a) pontja szerint megtörtént.